

Рус телендә гомуми белем бирү оешмаларының рус төркемнәрендә белем алучы укучылар өчен татар теленнән муниципаль тур олимпиада биремнәре

9 нчы сыйныф

Максимальный балл – 96

Время выполнения – 180 минут

Устная часть

Озаглавьте рисунок. Охарактеризуйте представителя каждой профессии. 25 баллов

Письменная часть

1. Переведите текст на русский язык и запишите в строке после каждого предложения. 12 баллов

№	Предложения	Макс. кол-во баллов за правильный ответ – 12 баллов	Баллы
1.	Дәүләтнең бюджеты булган кебек, һәр гаиләнең дә бюджеты була.	2	
2.	Ул акчаны дәрәс тотарга ярдәм итә.	2	

3.	Сезгә, булачак гаилә башлыкларына һәм хужабикәләргә, гаилә бюджетын төзәргә өйрәнергә кирәк.	2	
4.	Ул керемнәр һәм чыгымнардан тора.	2	
5.	Керемгә хезмәт хакы, пенсия, пособие, эшмәкәрлек табышы керә.	2	
6.	Чыгымнарга салымнар, газ, ут, страхование өчен түләүләр, азык-төлек, киём-салым, мәгариф, мәдәнияткә тотылган чыгымнар керә.	2	

2. Запишите пропущенные реплики в диалогах. 14 баллов

№	Реплики	Макс. кол-во баллов за правильный ответ – 14	Баллы
1.	- ...? - Иделнең сул як ярына урнашкан.	2	
2.	- ...? - 1 миллионнан артык кеше яши.	2	
3.	- ...? - Шәһәр жиде районга бүленгән.	2	
4.	- ... . - Казанның иң истәлекле урыны – Кремль.	2	
5.	- Казан Кремле эчәндә нәрсәләр бар? -	2	
6.	- Кремль каршында нинди һәйкәл бар? -	2	
7.	- Казанда иң яраткан урының нинди? -	2	

3. Распределите следующие слова по группам. 5 баллов

Сатучы, шофер, икътисадчы, трамвай йөртүче, агроном, тракторчы, укытучы, биюче, тәрбияче, зоотехник, фәнни хезмәткәр, рәссам, архитектор, троллейбус йөртүче, игенче, елгачы, скульптор (сынчы), сыер савучы, машинист, диңгезче.

- 1) Сәүдә һәм икътисадка бәйле һөнәрләр: ...
- 2) Транспортка бәйле һөнәрләр: ...
- 3) Авыл хужалыгына бәйле һөнәрләр: ...
- 4) Мәгърифәткә бәйле һөнәрләр: ...
- 5) Сәнгатькә бәйле һөнәрләр: ...

4. Составьте предложения с словосочетаниями. 10 баллов

Һөнәр сайлау, җаваплы вазифа, максатка ирешү, киңәш бирү, эшкә урнашу.

№	Предложения	Макс. кол-во баллов за правильный ответ – 10	Баллы
1.		2	
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	

5. Определите правильное написание собственных имен и напишите в таблице. 10 баллов

№	Собственные имена	Правильное написание собственных имен	Макс. кол-во баллов за правильный ответ – 10	Баллы
1.	(Т, т)атарстан (Р, р)еспубликасы			
2.	(К, к)азан (Д, д)әүләт (У, у)ниверситеты			

3.	(Ж, ж)иңү (К, к)өне			
4.	(Х, х)алыкара (Х, х)атын-кызлар (К, к)өне			
5.	(М, м)инистрлар (С, с)оветы (Р, р)әисе			
6.	(Д, д)әүләт (Д, д)умасы			
7.	(Р, р)оссия (Ф, ф)едерациясе (П, п)резиденты			
8.	(С, с)аратов (Ө, ө)лкәсе			
9.	(И, и)дел (Е, е)лгасы			
10.	(Г, г)алиаскәр (К, к)амал (И, и)семендәге (Т, т)атар (Д, д)әүләт (А, а)кадемия (Т, т)еатры			

6. Напишите рассказ о самом любимом месте в родном городе (10 предложений). 20 баллов